

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/125 van 3 november 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Afzien van terugvordering - Behartenswaardigheid - Arbeidsongeschiktheid

De verzoekster diende op 30 juni 2023 een aanvraag in om af te zien van de terugvordering bij de verwerende partij. Deze aanvraag werd geweigerd door de verwerende partij bij beslissing van 4 augustus 2023.

De Geschillencommissie stelt vast dat op basis van de toepasselijke regelgeving ten tijde van het onderzoek van de aanvraag om kwijtschelding - naast de voorwaarde dat de aanvrager zich in een onzekere financiële situatie dient te bevinden - de goede trouw een voorwaarde is waaraan een schuldenaar moet voldoen opdat de uitbetalingsactor kan beslissen om af te zien van de terugvordering van een onverschuldigde betaling. Luidens artikel 13, derde lid BVR Rechten en plichten begunstigden wordt verstaan onder "te goeder trouw": "*zich in een behartenswaardige positie bevinden*".

Zoals supra vermeld zijn bij ministerieel besluit drie categorieën van behartenswaardigheid bepaald, namelijk:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde."

De Geschillencommissie stelt verder vast dat conform de voormelde toepasselijke administratieve onderrichtingen de aanvraag om kwijtschelding werd voorgelegd aan het Behartenswaardigheidsplatform (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) aangezien de schuld het grensbedrag van 1.000 EUR overschrijdt.

De Geschillencommissie stelt vast dat in het licht van de motiveringsverplichting bepaald in artikel 88, eerste lid Groeipakketdecreet ("*Elke individuele beslissing die in rechten raakt, moet met redenen worden omkleed. (...)*") de betwiste beslissing van verwerende partij als volgt gemotiveerd is:

cf. "U vroeg een onderzoek aan in het kader van artikel 13 BVR R&P Begunstigden, het recht op een kwijtschelding.

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/125

3 november 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0312

INZAKE :

....., wonende te ....., ...

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te .....,
.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend per e-mail d.d. 23 augustus 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 4 augustus 2023 tot afwijzing van het verzoek tot afzien van terugvordering;

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 23 december 2022, naar aanleiding van de klacht van verzoekster d.d. 12 december 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 31 augustus 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 3 november 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster de zitting van 3 november 2023 digitaal bijwoonde via Teams en werd gehoord;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 3 november 2023;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Per beslissing d.d. 29 november 2022 ging de verwerende partij over tot terugvordering van een bedrag van 1.948,40 EUR, aan onverschuldigd Groeipakket (zijnde de selectieve participatietoelage voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor de zoon van verzoekster, ..., °11 januari 2005), omdat verzoekster op de referentiedata van 31 augustus 2021 en 31 augustus 2022 samenwoonde met een persoon zonder familieverband, en waarbij hun gezamenlijke inkomsten het toegelaten grensbedrag zouden overschrijden.

Het voorliggend beroep van verzoekster is gericht tegen de beslissing d.d. 4 augustus 2023 van verwerende partij tot afwijzing van de vraag van verzoekster tot (gedeeltelijk) afzien van terugvordering van voormelde schuld omdat verzoekster niet aan de voorwaarden van de behartenswaardigheid zou voldoen.

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

3. Standpunt van verzoekster:

Verzoekster heeft haar grieven als volgt verwoord in het verzoek d.d. 23 augustus 2023:

"(...) Ik ontving een bericht van ..... waarin een terugbetaling gevorderd wordt. Dit betreft een periode waarin mijn gezin/gezondheidstoestand helemaal verschillend was dan mijn huidige situatie.

Ik ben sedert 1/12/2021 arbeidsongeschikt geweest tot 30/07/2022 daarna probeerde ik te werken maar herviel op 12/1/2023. Maar relatie liep hierdoor ook stuk begin januari waardoor ik voor alle kosten en levensonderhoud alleen moet instaan. Er loopt reeds een afbetalingsplan bij de FOD belastingen waardoor er geen financiële ruimte meer is."

Op het invulformulier voor de aanvraag tot afzien van terugvordering d.d. 7 juli 2023 vermeldde verzoekster het volgende:

"Eind oktober 2021 werd ik arbeidsongeschikt en daalde mijn inkomsten met 80%. Ik had bovendien nog zware financiële lasten te dragen die voortvloeiden uit mijn zelfstandige activiteit die ik voorheen uitoefende."

En verder:

"Mijn partner en ik zijn sedert mei 2023 uit elkaar, maar zijn adres is nog niet aangepast."

Ter zitting legt de verzoekster uit dat toen ze nog samenwoonde, haar partner niet in de kosten deelde voor haar zoon. Ze verwijst ook nog naar de fiscale aanslagbiljetten met betrekking tot de inkomsten 2020 en 2019 en de e-mail d.d. 14 december van de uitbetalingsactor. Ze wijst erop dat sedert 1 december haar gezondheids- en financiële situatie gekelderd is. Ze wou deze zaken persoonlijk meedelen.

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Bij beslissing d.d. 4 augustus 2023 heeft verwerende partij verzoekster in kennis gesteld van wat volgt (letterlijke weergave):

"Je vroeg een onderzoek aan in het kader van artikel 13 BVR R&P Begunstigden, het recht op een kwijtschelding.

Je verzoek werd beoordeeld, maar helaas moeten wij je meedelen dat je niet in aanmerking komt voor een (gedeeltelijke) kwijtschelding.

De behartenswaardigheid kan onderzocht en aanvaard worden binnen drie categorieën:

- 1) De begunstigde kan niet als veroorzaker van de terugvordering worden gezien doordat handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, met uitzondering van de leden van het feitelijk gezin, aan de basis van de terugvordering liggen.*

- 2) *De personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin of het rechthebbende/rechtgevende kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand.*
- 3) *Externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde. (o.a. woningbrand of natuurramp)*

Je bent niet minstens een jaar onafgebroken arbeidsongeschikt. Je voldoet dus niet aan de voorwaarden van de behartenswaardigheid.

We verzoeken je daarom het bedrag van 1885,06 EUR te storten op onze rekening BE(...) met als kenmerk (...).

Indien je het financieel moeilijk hebt om dit bedrag in een keer terug te betalen, kan je ons altijd contacteren om een afbetalingsplan op te stellen.

Indien u niet akkoord bent met deze beslissing, kan u een verzoekschrift indienen bij de Geschillencommissie.

(...)”

4.2. Standpunt zoals meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

Bij e-mail d.d. 4 oktober 2023 heeft verwerende partij ten aanzien van de Geschillencommissie haar standpunt d.d. 22 september 2023 meegedeeld als volgt:

“Naar aanleiding van uw brief bezorgen wij u ons administratief dossier en geven wij u de feiten en ons standpunt weer.

De feiten

Wij betaalden in een bijslagtrekkende kern dossier de gezinsbijslag en de selectieve participatietoeslag uit aan mevrouw ..... voor haar zoon .....

Doordat het kind op 03 november 2022 van de moeder naar de vader verhuisde, werd een begunstigen kern dossier opgestart met beide ouders.

Groeipakketdecreet - Artikel 225

‘§1. De bijslagtrekkende voor het rechtgevende kind op 31 december 2018 blijft de bijslagtrekkende voor dat kind, tenzij een wijziging in het ouderlijk gezag of in de opvoedingssituatie van het kind zich voordoet.

In dat geval worden de bepalingen voor de aanwijzing van de begunstigen en de regels van de uitbetaling overeenkomstig boek 2, deel 4, titel 1, hoofdstuk 1, en boek 2, deel 4, titel 2, hoofdstuk 1, toegepast. De bepalingen van boek 2, deel 4, titel 2, hoofdstuk 3, zijn van toepassing zowel op de bijslagtrekkende als de begunstigde.’

[...]

Mevrouw ontving op 06 september 2021 de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021/2022 en op 28 augustus 2022 de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2022/2023.

Op 06 september 2021 en 29 augustus 2022 verzonden onze diensten de nodige informatiebrieven met betrekking tot de respectievelijke uitbetalingen van de selectieve participatietoelagen.

Uit nazicht van het dossier bleek dat voor beide betalingen een foute samenstelling van de inkomensverstrekkers binnen het SEPAR gezin was gebruikt. Mevrouw woonde immers op de referentiedatums 31 augustus 2021 en 31 augustus 2022 samen met een persoon zonder familieverband. Bij de behandeling van de flux gezinssamenstelling van 12 januari 2021 werd door ons foutief enkel het feitelijk gezin, voor de uitbetaling van de sociale toeslag, en niet het SEPAR gezin aangepast aan het feit dat de heer ..... in het gezin was komen wonen op 23 december 2020. Uit het nieuw onderzoek bleek dat de gezamenlijke inkomsten te hoog waren voor onze oorspronkelijke uitbetalingen. Deze werden dan ook met een schrijven op 29 november 2022 teruggevorderd.

..... was en is van oordeel dat het hier een schuld type B betreft. In dat geval is het debet te wijten aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan ..... om het vermoeden van de 'te goeder trouw' van de begunstigde te weerleggen.

Te goeder trouw: "een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen."

Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de 'ter goede trouw' is weerlegd als de ontvanger (als u):

- 1. onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*
- 2. bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*
- 3. wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is.*

Mevrouw ontving op 05 september 2021 en op 27 augustus 2022 een informatiebrief met betrekking tot de uitbetaling van de selectieve participatietoelage. Op pagina 3 van de brieven vermeldde onze diensten de personen met wiens inkomen wij rekening gehouden hadden voor de berekening van het bedrag. Hierop stonden duidelijk alleen mevrouw ..... haar inkomsten. Op pagina 7 van de brief van 27 augustus 2022 stond informatie over wiens inkomsten relevant zijn voor de berekening van de betaling. Hierop stond gemeld: · de ouder of opvoeder en de persoon met wie deze een feitelijk gezin vormt. Hoewel deze informatie niet vermeld staat in onze brief van 05 september 2021, had mevrouw op 07 september 2019 reeds een brief ontvangen waarin deze informatie wel stond. Daarnaast wordt in onze brief van 05 september 2021 voor de algemene informatie verwezen naar www.....be en www.groepakket.be. Op basis van al deze informatie kon mevrouw weten dat de betalingen die aan haar werden uitgevoerd, foutief berekend waren.

Op 29 juni 2023 ontvingen onze diensten van info@groepakket.be een mail van mevrouw ..... waarin zij aangaf dat zij onmogelijk in kan staan voor de terugvordering noch afbetaling. Tevens gaf zij aan ziekte-uitkeringen te ontvangen. Onze diensten hadden op basis van deze informatie een kwijtschelding schuld opgestart.

De schuld van mevrouw is hoger dan 1000,00 EUR. Hierdoor werd het dossier van mevrouw voorgebracht op 27 juli 2023 als dossier ..... op het behartenswaardigheidsplatform.

*A/40 van 8 december 2022 – Behartenswaardigheid 3. Behartenswaardigheidsplatform
Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).*

Op 04 augustus 2023 brachten we mevrouw op de hoogte van de beslissing met betrekking tot de kwijtschelding. Mevrouw had geen recht op een kwijtschelding aangezien ze geen jaar onafgebroken arbeidsongeschikt was. Hierdoor kwam mevrouw niet in aanmerking voor de tweede categorie. Hier gaan we dieper op in de gegrondheid.

Het is tegen deze beslissing dat mevrouw in beroep gaat.

Gegrondheid

Uit het verzoekschrift blijkt dat betrokkene niet akkoord is met het feit dat zij niet wordt toegelaten tot de kwijtschelding van een schuld.

De procedure rond de behartenswaardigheid staat vermeld in de Mededeling van het VUTG A/40 van 8 december 2022: behartenswaardigheid.

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103§2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigde bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip ‘te goeder trouw’ voortaan als volgt gedefinieerd: ‘zich in een behartenswaardige positie bevinden’.

De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om alsnog een afstand van de terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie ‘te goeder trouw’ en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde.

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn :

1° de goede trouw: de begunstigde moet zich in een behartenswaardige positie bevinden.

2° de financiële voorwaarden: het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR rechten en Plichten

Categorieën van behartenswaardigheid

categorie 1: handelingen van natuurlijke personen zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijke gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aanzien.

categorie 2: de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbende of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en :of mentale) gezondheidstoestand.

Categorie 3: externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toeslagen disportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

Het behartenswaardigheidsplatform beoordeelt, samen met de betrokken uitbetalingsactor, of er voldoende feitelijke elementen in het dossier zijn om betrokken persoon / personen in te delen in één van de drie categorieën.

Binnen het behartenswaardigheidsplatform is er een evolutie geweest binnen de tweede categorie. Hierbij werd er in eerste instantie een periode van zes aaneensluitende maanden ziekte aanvaard en dit is dit geëvalueerd naar een periode van twaalf aaneengesloten maanden. Mevrouw is opnieuw ziek sedert 28 november 2022. Zij voldeed aan de zes maanden maar niet aan de twaalf maanden voorwaarde voor categorie 2.

Het dossier van mevrouw werd afgewezen door het behartenswaardigheidsplatform met 0 op 6 stemmen voor behartenswaardigheid. Deze beslissing werd op 04 augustus 2023 aan mevrouw kenbaar gemaakt.

*..... is dan ook van oordeel dan zijn beslissing van 04 augustus 2023 correct is en binnen de geldende regelgeving genomen werd.
(...)”*

5. Beslissing/standpunt Klachten- en bemiddelingsdienst Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG):

Bij e-mail d.d. 12 december 2022 heeft verzoekster volgende klacht aan de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket gericht:

“Ik ontving op 29/11 een brief met de vraag tot terugbetaling van het groeipakket/ schooltoeslag van het jaar 2021-2022.

Dit lijkt me een vergissing te zijn. Ik ontving sedert 1/12/2021 tem 30/06/2022 een ziekte uitkering van de mutualiteit en heb bijgevolg een laag inkomen.

Van 1/07/22 tem 30/09/22 een inkomen van slechts €1000 netto. Dus ik zie niet in hoe mijn inkomen te hoog was voor het ontvangen van een groeipakket.

Mijn partner ..... is niet de vader van mijn zoon en draagt dan ook niet bij in deze kosten.

Kijken jullie dit nogmaals na aub?”

De Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket heeft in haar antwoord d.d. 23 december 2022 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“Naar aanleiding van jouw e-mail van 12/12/2022 startte ik een pre-klachtendossier op.

Je ontving een terugvordering van de schooltoeslagen 2021-2022 en 2022-2023. Hiermee was je niet akkoord.

Ik geef je eerst wat meer uitleg over de geldende reglementering om nadien jouw concrete situatie te benaderen.

Reglementering

Voor de toekenning van de schooltoeslag zal moeten voldaan zijn aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de nationaliteit, de gezinssituatie (= bepalen van de leefeenheid en de puntentelling in het gezin), het gezinsinkomen en het type onderwijs.

Om de leefeenheid van de leerling te bepalen wordt er vertrokken van de woonplaats van het kind op 31/08 van het schooljaar in kwestie. Op dat ijkpunt wordt bekeken op basis van wiens inkomen de inkomenstoets moet gebeuren.

Voor schooljaar 2021-2022 baseert men zich op het gezinsinkomen van het inkomstenjaar 2019. Voor schooljaar 2022-2023 baseert men zich op het gezinsinkomen van het inkomstenjaar 2020.

Indien het recht niet kan worden vastgesteld via de automatische procedure, kan je op eigen initiatief bewijzen dat het gezinsinkomen onder de inkomensgrens valt (manuele alarmbelprocedure). Je moet hiervoor aantonen met bewijsstukken dat het gezinsinkomen gedurende minstens zes opeenvolgende maanden voldoet aan de inkomensgrenzen (< of = 2.740,23 EUR). Het kadastraal inkomen wordt in aanmerking genomen, op basis van de gegevens die op het ogenblik van de aanvraag gekend zijn.

Concreet in jouw dossier

Sinds 23/12/2020 woon je samen met jouw partner.

De schooltoeslagen 2021-2022 en 2022-2023 werden uitbetaald zonder rekening te houden met de inkomsten van jouw partner.

Jullie gezinsinkomen ligt in 2019 en 2020 boven de grenswaarde, waardoor er geen recht is op de uitbetaalde schooltoeslagen. Op 29/11/2022 werd er terecht een terugvordering opgemaakt van 1.948,40 euro.

Zodra de uitbetaler vaststelt dat de gezinsbijslag ten onrechte werd uitbetaald, moet er een regularisatie gebeuren. Om de schuld te innen, kunnen de uitbetalers inhouden op later verschuldigde gezinsbijslag. In principe mag hoogstens 10 % worden ingehouden op de later verschuldigde gezinsbijslag. Als het debet een gevolg is van natatigheid, verzuim of fraude door de sociaal verzekerde, dan mag de uitbetaler inhouden tot 100%. Voor de terugvordering van onverschuldigde bedragen geldt een verjaringstermijn van 3 jaar.

Het debet wordt aangezuiverd door 10% in te houden op de maandelijkse betalingen in jouw Groeipakket dossier. Het debetsaldo bedraagt momenteel 1.936,04 euro.

..... heeft jou per e-mail de nodige formulieren bezorgd om na te gaan of er op basis van de manuele alarmbelprocedure een recht kan worden vastgesteld op de schooltoeslag.

Graag wil ik je er attent op maken om de gevraagde informatie zo snel mogelijk aan de uitbetaler te bezorgen. Enkel dan kan de dienst je dossier grondig onderzoeken en indien nodig regulariseren.

(...).”

6. Beoordeling in rechte

De Geschillencommissie dient vooreerst aan te stippen dat zij niet bevoegd is om de gegrondheid van voormelde terugvorderingsbeslissing d.d. 29 november 2022 te beoordelen aangezien verzoekster tegen die beslissing geen beroep aantekende bij de Geschillencommissie binnen de gestelde beroepstermijn. Hierna beoordeelt de Geschillencommissie derhalve enkel de al dan niet gegrondheid van de beslissing d.d. 4 augustus 2023 van verwerende partij om niet af te zien van de terugvordering ten bedrage van 1.948,40 EUR.

6.1. Afzien van terugvordering: toepasselijke regelgeving

- Artikel 103, §2 Groeipakketdecreet

De bepalingen van artikel 103, § 2 Groeipakketdecreet stellen dat:

“De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.”

- Artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden

Artikel 13 van het BVR Rechten en plichten begunstigden² (versie toepasselijk vanaf 25 maart 2022) bepaalt in uitvoering van artikel 103, §2 Groeipakketdecreet:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

---

² Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, *BS 07.09.2018* (hierna BVR Rechten en plichten begunstigden genoemd).

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

- Ministerieel besluit van 13 maart 2019

In het ministerieel besluit van 13 maart 2019³ tot uitvoering van voormeld BVR Rechten en plichten begunstigden, worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om

---

³ Ministerieel besluit d.d. 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, BS 07.06.2019.

ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

Recent⁴ werd een nieuwe invulling gegeven aan de begripsinvulling van de voorwaarde dat de schuldenaar ‘te goeder trouw’ dient te zijn om af te kunnen zien van de terugvordering van de schuld. Met name werd een artikel 3/1 toegevoegd in voormeld MB waarbij de vaststelling van de goede trouw wordt gedaan op basis van drie categorieën van behartenswaardigheid:

“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

---

⁴ Namelijk bij ministerieel besluit van 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigten in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw (BS 13.12.2022).

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.

§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister.”

- Mededeling A/40 van 8 december 2022 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket

Verder kan verwezen worden naar de volgende administratieve onderrichtingen in de Mededeling A/40 van 8 december 2022 betreffende behartenswaardigheid van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

“1. Context

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in [artikel 13](#) dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip “goeder trouw” voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw “wist of kon redelijkerwijze weten” en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. [infra 5. Regelgeving](#)).

2. Voorwaarden en criteria

2.1. Algemeen

Conform artikel 14 van het BVR Rechten en Plichten kan de uitbetalingsactor op eigen initiatief afzien van de terugvordering wanneer het onverschuldigd bedrag minder bedraagt dan 50 euro en niet kan ingehouden worden via later verschuldigde toelagen.

Daarnaast bepaalt artikel 15 van datzelfde BVR dat wanneer de schuldvordering gedwongen moet worden ingevorderd via de Vlabel-procedure en het terug te vorderen bedrag kleiner is dan 200 euro, ambtshalve wordt afgezien van de terugvordering.

Wanneer er echter fraude wordt vastgesteld, is het in geen enkele situatie mogelijk om af te zien van de terugvordering. Dit kan noch op eigen initiatief, noch op vraag van de begunstigde, cfr. Artikel 16 BVR Rechten en Plichten.

In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.

(...)

2.2. Voorwaarden

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

1. **de goede trouw**⁵ : de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden.
2. **de financiële voorwaarde**: het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.
- Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.

Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen

---

⁵ De oorspronkelijke definitie van 'de goede trouw' is het niet weten of het redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehold wordt door de mededelingsplicht.

m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.

Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.

De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.

(...)

2.3. Categorieën van behartenswaardigheid

De behartenswaardigheid kan maar onderzocht en aanvaard worden binnen drie categorieën.

2.3.1. Categorie 1: handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijke gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien

In deze eerste categorie liggen externe actoren aan de basis van het onverschuldigd betalen van de toelagen. De begunstigde(n) of leden van het feitelijk gezin van de begunstigde(n) mogen hiervan niet de oorzaak zijn.

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- De begunstigten hebben onderling een ernstige verstoorde relatie en vormen twee aparte feitelijke gezinnen, waarbij bijvoorbeeld de schooltoeslag dient te worden teruggevorderd bij de begunstigde omdat de ex-partner (in casu de andere ouder van het kind), wiens inkomen in aanmerking wordt genomen voor de inkomenstoets, heeft nagelaten wijzigingen m.b.t. zijn feitelijk gezin door te geven, waardoor na uitbetaling wordt vastgesteld dat de inkomensvoorwaarde niet is vervuld.*
- Door de houding van en/of de verstoorde relatie met de rechthebbende leerling was de begunstigde niet op de hoogte dat de pedagogische voorwaarden voor de schooltoeslag niet vervuld waren, zoals bijvoorbeeld wanneer de rechthebbende leerling, zonder medeweten van de ouders/begunstigden, zijn studies heeft stopgezet.*

2.3.2. Categorie 2: de personen die deel uitmaken van het feitelijke gezin, het rechthebbende of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- De leerling was onvoldoende aanwezig op school door een bewezen ziekte, maar de gewettigde afwezigheid wegens ziekte werd ten aanzien van de school niet vastgesteld door een medisch afwezigheidsattest.*

- *Door een ernstige ziekte van de begunstigde en de zorgbehoefte die daarmee gepaard gaat, heeft hij nagelaten zijn administratie op orde te houden en laattijdig de uitbetalingsactor geïnformeerd over een wijziging in de gezinssituatie.*
- *Ook wanneer er sprake is van een ernstig misdrijf (bijvoorbeeld tienerpooierschap) of een traumatische ervaring voor het kind (bijvoorbeeld onverwacht overlijden in het directe netwerk) kan er sprake zijn van behartenswaardigheid.*

2.3.3. Categorie 3: externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde

De disproportionele leedverzwaring wordt beoordeeld op basis van de specifieke situatie waarin de begunstigde zich bevindt. Als de terugvordering ook het bijkomende leed en de bijkomende nadelige gevolgen met zich meebrengt voor de begunstigde en niet in verhouding staan door het voordeel dat de terugvordering beoogt.

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- *een woningbrand of een natuurramp zoals een overstroming waarbij de begunstigde al zijn bezittingen is verloren.*
- *een beschermingsmaatregel binnen de jeugdhulp waarbij ingevolge de precaire familiale situatie een jongvolwassene geplaatst werd, zijn beperkte financiële buffer heeft aangewend om een stabiele woonsituatie te creëren.*
- *het overlijden van een kind in de loop van een schooljaar en de terugvordering van het basisbedrag zich zou opdringen (de schooltoeslag wordt niet teruggevorderd – zie Mededeling A/23).*

Voor de beoordeling van het feitelijk gezin in het licht van de criteria, wordt het feitelijk gezin bedoeld zoals dit bestaat in het kader van de sociale toeslag en de schooltoeslag.

3. Behartenswaardigheidsplatform

Er wordt een Behartenswaardigheidsplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).

Het Behartenswaardigheidsplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de eindkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.

Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n).

4. Inwerkingtreding

Deze mededeling treedt in werking vanaf 1 januari 2023. Het behartenswaardigheidsplatform start op vanaf dat moment.

(...)”

6.2. Toepassing in casu en beoordeling door de Geschillencommissie

De verzoekster diende op 30 juni 2023 een aanvraag in om af te zien van de terugvordering bij de verwerende partij. Deze aanvraag werd geweigerd door de verwerende partij bij beslissing d.d. 4 augustus 2023.

De Geschillencommissie stelt vast dat op basis van de toepasselijke regelgeving ten tijde van het onderzoek van de aanvraag om kwijtschelding – naast de voorwaarde dat de aanvrager zich in een onzekere financiële situatie dient te bevinden - de goede trouw een voorwaarde is waaraan een schuldenaar moet voldoen opdat de uitbetalingsactor kan beslissen om af te zien van de terugvordering van een onverschuldigde betaling. Luidens artikel 13, derde lid BVR Rechten en plichten begunstigen wordt verstaan onder “te goeder trouw”: *“zich in een behartenswaardige positie bevinden”*.

Zoals supra vermeld zijn bij ministerieel besluit drie categorieën van behartenswaardigheid bepaald, namelijk:

“1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.”

De Geschillencommissie stelt verder vast dat conform de voormelde toepasselijke administratieve onderrichtingen de aanvraag om kwijtschelding werd voorgelegd aan het Behartenswaardigheidsplatform (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) aangezien de schuld het grensbedrag van 1.000 EUR overschrijdt.

De Geschillencommissie stelt vast dat in het licht van de motiveringsverplichting bepaald in artikel 88, eerste lid Groeipakketdecreet (*“Elke individuele beslissing die in rechten raakt, moet met redenen worden omkleed. (...)”*) de betwiste beslissing van verwerende partij als volgt gemotiveerd is:

cf. “U vroeg een onderzoek aan in het kader van artikel 13 BVR R&P Begunstigen, het recht op een kwijtschelding.

Je verzoek werd beoordeeld, maar helaas moeten wij je medelen dat je niet in aanmerking komt voor een (gedeeltelijke) kwijtschelding

De behartenswaardigheid kan onderzocht en aanvaard worden binnen drie categorieën.

1) De begunstigde kan niet als veroorzaker van de terugvordering worden gezien doordat handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, met uitzondering de leden van het feitelijk gezin, aan de basis van de terugvordering liggen.

2) De personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin of het rechthebbende/rechtgevende kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand.

3) Externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde. (o.a. woningbrand of natuurramp)

Je bent niet minstens een jaar onafgebroken arbeidsongeschikt. Je voldoet dus niet aan de voorwaarden van de behartenswaardigheid. (eigen markering)

Wij verzoeken je daarom het bedrag van 1.885,06 EUR te storten op onze rekening (...)

Indien je het financieel moeilijk hebt om dit bedrag in een keer terug te betalen, kan je ons altijd contacteren om een afbetalingsplan op te stellen.

Indien u niet akkoord bent met deze beslissing, kan u een verzoekschrift indienen bij de Geschillencommissie.

(...)”

De verwerende partij preciseert haar motivering als volgt in het kader van het standpunt dat zij bezorgde tijdens de procedure voor de Geschillencommissie:

cf. “Categorieën van behartenswaardigheid

categorie 1: handelingen van natuurlijke personen zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijke gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aanzien.

categorie 2: de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbende of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en / of mentale) gezondheidstoestand.

Categorie 3: externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

Het behartenswaardigheidsplatform beoordeelt, samen met de betrokken uitbetalingsactor, of er voldoende feitelijke elementen in het dossier zijn om betrokken persoon/ personen in te delen in één van de drie categorieën.

Binnen het behartenswaardigheidsplatform is er een evolutie geweest binnen de tweede categorie. Hierbij werd er in eerste instantie een periode van zes aaneensluitende maanden ziekte aanvaard en dit is geëvalueerd naar een periode van twaalf aaneengesloten maanden. Mevrouw is opnieuw ziek sedert 28 november 2022. Zij voldeed aan de zes maanden maar niet aan de twaalf maanden voorwaarde voor categorie 2. (eigen markering)

Het dossier van mevrouw werd afgewezen door het behartenswaardigheidsplatform met 0 op 6 stemmen voor behartenswaardigheid. (...)”

Op het invulformulier voor de aanvraag tot afzien van terugvordering vermeldde de verzoekster op 7 juli 2023 het volgende:

“Eind oktober 2021 werd ik arbeidsongeschikt en daalde mijn inkomsten met 80%. Ik had bovendien nog zware financiële lasten te dragen die voortvloeiden uit mijn zelfstandige activiteit die ik voorheen uitoefende.”

De Geschillencommissie stelt op basis van de beschikbare gegevens vanwege de verwerende partij vast dat het Behartenswaardigheidsplatform (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) het verzoek om af te zien van de terugvordering heeft beoordeeld binnen de tweede categorie (*“categorie 2: de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbende of rechtgevende kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en / of mentale) gezondheidstoestand.”*).

De Geschillencommissie stelt vast dat het Behartenswaardigheidsplatform daarbij rekening heeft gehouden met de duur/onafgebroken periode van ziekte (*“Het behartenswaardigheidsplatform beoordeelt, samen met de betrokken uitbetalingsactor, of er voldoende feitelijke elementen in het dossier zijn om betrokken persoon/ personen in te delen in één van de drie categorieën. **Binnen het behartenswaardigheidsplatform is er een evolutie geweest binnen de tweede categorie. Hierbij werd er in eerste instantie een periode van zes aaneensluitende maanden ziekte aanvaard en dit is dit geëvalueerd naar een periode van twaalf aaneengesloten maanden. Mevrouw is opnieuw ziek sedert 28 november 2022. Zij voldeed aan de zes maanden maar niet aan de twaalf maanden voorwaarde voor categorie 2. (eigen markering)***
Het dossier van mevrouw werd afgewezen door het behartenswaardigheidsplatform met 0 op 6 stemmen voor behartenswaardigheid. (...)”

De Geschillencommissie ziet geen redenen of elementen om de beoordeling door het Behartenswaardigheidsplatform in vraag te stellen. Uit het beroep van verzoekster bij de Geschillencommissie blijken geen nieuwe elementen waarvan het Behartenswaardigheidsplatform niet op de hoogte zou geweest zijn. De Geschillencommissie stelt vast dat het Behartenswaardigheidsplatform op basis van de beschikbare elementen de aanvraag van verzoekster getoetst heeft aan de toepasselijke regelgeving en de jurisprudentiële invulling ervan door het Behartenswaardigheidsplatform.

In zoverre de verzoekster over nieuwe elementen beschikt, en meer bepaald indien zij nog steeds arbeidsongeschikt is momenteel, kan zij op basis daarvan steeds een nieuwe aanvraag indienen per e-mail bij haar uitbetalingsactor.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegron**d is aangezien de verzoekster op basis van de voorliggende beschikbare gegevens zich niet lijkt te bevinden in een behartenswaardige positie zoals gedefinieerd in artikel 13, derde lid BVR Rechten en plichten begunstigen *juncto* artikel 3/1 van het ministerieel besluit van 13 maart 2019⁶ zodat er niet van terugvordering kan worden afgezien zoals bedoeld bij de bepalingen van artikel 103, §2 Groeipakketdecreet. Verwerende partij is bijgevolg bij beslissing d.d. 4 augustus 2023 terecht overgegaan tot afwijzing van het verzoek van verzoekster om af te zien van terugvordering.

Zoals reeds werd meegedeeld aan verzoekster door de verwerende partij, kan zij wel een afbetalingsplan afspreken met de verwerende partij. Zij dient hiertoe de verwerende partij te contacteren.

In zoverre de verzoekster over nieuwe elementen beschikt, en meer bepaald indien zij nog steeds arbeidsongeschikt is momenteel, kan zij op basis daarvan steeds een nieuwe aanvraag indienen per e-mail bij haar uitbetalingsactor.

Aldus uitgesproken te Brussel op **3 november 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Anja Hellemans (FONS/VUTG), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

---

⁶ Ministerieel besluit d.d. 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, BS 07.06.2019.